

॥ २९ ॥ ३० ॥ इति शांतिपर्वणिराज० नै० भारतभा० नवाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०९ ॥ ॥ ७३ ॥ छिद्यमानेष्विति भूतेषु प्राणिषु दुर्गाणि दुस्तराणि ॥ १ ॥ २ ॥ विषयान्विषयार्थानि इन्द्रियाणि यथाकाकाश्च गृधाश्च तथैवोपधिजीविनः ॥ ऊर्ध्वदेहविमोक्षति भवत्येतामुयोनिषु ॥ २९ ॥ यस्मिन् यथावर्तते यो मनुष्यस्तस्मिन् स्तथावर्तितव्यं स धर्मः ॥ माया चारोमायया बाधितव्यः साध्याचारः साधुना प्रत्युपेयः ॥ ३० ॥ इति श्रीमहाभारते शांतिप० राजध० सत्यानृतकविभागेन वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०९ ॥ युधिष्ठिर उवाच छिद्यमानेषु भूतेषु तैस्तेभ्यै वैस्ततस्ततः ॥ दुर्गाण्यतिरेधेन तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ १ ॥ भीष्म उवाच आश्रमेषु यथोक्तेषु यथोक्तये हि जा तयः ॥ वर्तते संयतामानो दुर्गाण्यतिरंति ॥ २ ॥ ये दंभान्नाचरंति स्म ये पां वृत्तिश्च संयता ॥ विषयांश्च निगृह्णंति दुर्गाण्यतिरंति ॥ ३ ॥ प्रत्याहुर्नोच्यमाना ये न हि संति चर्हिंसिताः ॥ प्रयच्छंति नयाचंते दुर्गाण्यतिरंति ॥ ४ ॥ वासयंत्यतिथीन् नित्यं नित्यं ये चानसूयकाः ॥ नित्यं स्वाध्यायशीलाश्च दुर्गाण्यतिरंति ॥ ५ ॥ मातापित्रोश्च ये वृत्तिवर्तते धर्मकोविदाः ॥ वर्जयंति दिवा स्वप्नं दुर्गाण्यतिरंति ॥ ६ ॥ ये वापापं न कुर्वन्ति कर्मणामनसा गिरा ॥ निक्षिपदं डाभूतेषु दुर्गा ण्यतिरंति ॥ ७ ॥ ये न लोभान्नयंत्यर्थान्न राजानो रजसान्विताः ॥ विषयान्परि रक्षंति दुर्गाण्यतिरंति ॥ ८ ॥ स्वपुदारेषु वर्तन्ते न्यायवृत्तिमृता वृतौ ॥ अग्निहोत्र पराः संतो दुर्गाण्यतिरंति ॥ ९ ॥ आहवेषु च ये शूरास्त्यक्त्वा मरणजं भयं ॥ धर्मेण जयमिच्छंति दुर्गाण्यतिरंति ॥ १० ॥ ये वदंतीह सत्यानि प्राणत्यागेऽप्यु पस्थिते ॥ प्रमाणभूता भूतानां दुर्गाण्यतिरंति ॥ ११ ॥ कर्माण्यकुहकार्यानि ये पांवाचश्च सनृताः ॥ येषामर्थाश्च संबद्धा दुर्गाण्यतिरंति ॥ १२ ॥ अनध्या येषु ये विप्राः स्वाध्यायं नेह कुर्वते ॥ तपो निष्ठाः सुतपसो दुर्गाण्यतिरंति ॥ १३ ॥ ये तपश्च तपस्यंति कौमारब्रह्मचारिणः ॥ विद्यावेदव्रतस्नाता दुर्गाण्यतिरंति ते ॥ १४ ॥ ये च संशान्तरजसः संशान्तमसश्च ये ॥ सत्वे स्थिता महात्मानो दुर्गाण्यतिरंति ॥ १५ ॥ येषां न कश्चिन्न सति न त्रसंति हि कस्यचित् ॥ येषां मात्मसमो लोको दुर्गाण्यतिरंति ॥ १६ ॥ परश्चिन्त्यान तप्यंतिये संतः पुरुषर्षभाः ॥ ग्राम्यादर्थान्निवृत्ताश्च दुर्गाण्यतिरंति ॥ १७ ॥ सर्वान्देवान् भ्रमस्यंति सर्वधर्मांश्च शृण्वते ॥ ये श्रद्धानाः शांताश्च दुर्गाण्यतिरंति ॥ १८ ॥ ये न मानित्वमिच्छंति मानयंति च ये परान् ॥ मान्यमानान् भ्रमस्यंति दुर्गाण्यतिरंति ॥ १९ ॥ ये च श्राद्धानि कुर्वन्ति तिथ्यां प्रजार्थिनः ॥ सुविशुद्धे न मनसा दुर्गाण्यतिरंति ॥ २० ॥

॥ ३ ॥ उच्यमानाः नियमानाः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ रजसान्विताः संतोऽर्थान्नयंति न हरंति ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥